

Utvärdering av 2023 års arbete med RAS för gammel dansk hönsehund

AVEL

Under 2023 registrerades det tre GDH-kullar i Sverige med totalt 31 valpar. En av kullarna föddes i december 2022, men eftersom den inregistrerades i Svenska Kennelklubben (SKK) januari 2023, så räknas dessa valpar med i registreringsstatistiken för det gångna året. Det totala antalet nyregistrerade GDH i SKK under 2023 är 32 stycken. Av dessa är tretton hanhundar och nitton tikar. Av de tretton hanarna är en importerad från Danmark, men mörkertalet gällande importer är stort, då det är långt ifrån alla som inregistreras i SKK.

Den genomsnittliga inavelsgraden för de födda valparna låg på 3,7% beräknat på fem generationer. Detta får anses vara godkänt i vår numerärt lilla ras, även om det ligger en aning högre än de senaste åren.

Mödrar till de registrerade kullarna är tre olika tikar som inbördes är nära släkt med varandra. Detta även om den ena tiken är en import från Danmark. Släktskapet ligger, bland annat, i att hanen X, som var svenskfödd men flyttade till Danmark då han var fyra år, finns i de första tre generationer bakom samtliga tre hundar. Dessutom är tiken Y mor till den ena av avelstikarna, farmor till den andra och farfarsmor till den tredje. Det finns även andra gemensamma anfäder/mödrar.

Det avelsrådet vill göra alla uppmärksamma på är att vid avel inte bara titta på inavelsgraden i den individuella parningen (även om den också är viktig!) utan att också ta hänsyn till de eventuella valparnas släktskap med den övriga populationen i framförallt Sverige, men också i övriga Norden. Optimalt är att de valpar som föds i de olika kullarna i Sverige nu, i framtiden skall kunna vara potentiella avelspartners för varandra, utan att inavelsgraden blir för hög.

HÄLSA

HD:

Enligt Svenska Kennelklubbens Avelsdata har sju hundar HD-röntgats under 2023. Resultatet för dessa hundar var som följer; en hund med A (A+A), en med B (B+B) och fem med C (tre B+C och två C+C). Samtliga röntgade hundar är ur två olika kullar och är födda 2021 och 2022.

Ögon:

Enligt Svenska Kennelklubbens Avelsdata så har en GDH ögonlysts under 2023 med resultatet U.A. Att inte fler hundar blir ögonlysta är inte märkligt då vi idag kan DNA-testa för den ögonsjukdom, PRA (Progressiv Retinal Atrofi), som finns i vår ras. En diskussion har startats med SKK (Svenska Kennelklubben) om hur vi skall gå tillväga för att få vårt DNA-test godkänd, så att samtliga resultat kan registreras hos SKK, precis som idag sker i Danmark. Av de resultat vi har mottagit från GDH-ägare är det mycket glädjande att ingen hund har konstaterats vara homozygot bärare av sjukdomen (dvs har sjukdomsanlaget i dubbel uppsättning och således alltså kommer att utveckla sjukdomen).

Tilläggas kan också att vi enligt styrelsebeslut från och med i år kräver att båda föräldrarna skall ha känd PRA-status från DNA-test för att kullen skall kunna fömedlas genom klubbens valphänvisning (gäller både från hemsida och valpförmedlare).

Avelsrådet har fått information om PRA-status för samtliga föräldrar till de kullar som registrerades i Sverige under 2023. Ingen av valparna efter dessa tre kombinationer kommer att kunna utveckla sjukdomen, men de kan vara anlagsbärare och det är därför extra viktigt att de och deras eventuella avelspartners blir DNA-testade för PRA innan parning. Detta så att man inte riskerar att para en hund som är bärare med en hund som har PRA eller är bärare, då man riskerar att valparna får PRA och blir blinda när de blivit lite äldre.

Avelsrådet anser att det även fortsättningsvis är viktigt att skriva i vår medlemstidning och på hemsidan om sjukdomen, DNA-testet och om arvsgången samt om möjligheten att DNA-testa sin hund. Detta för att klubbens medlemmar skall ha all relevant och aktuell information i frågan. Framförallt så att vi inte riskerar att man i okunskap parar två otestade hundar, som båda kan vara anlagsbärare, och därmed statistiskt sett kommer att avla avkomma med PRA anlaget i dubbel uppsättning (dvs, valpar som kommer att bli blinda som äldre).

Kongenital Myastheni:

Sjukdomen anses idag vara utrotad ur rasen i samtliga länder där den förekommer, men möjlighet att DNA-testa och få resultatet registrerat hos SKK finns fortfarande.

BRUKSEGENSKAPER

Två hundar har under året startat på jaktprov (fält) och det resulterade i att båda hundarna nu har två förstapris i öppenklass och nu är klara för start i elitklass.

Sex starter gjordes av rasen på viltspårprov. Ingen av dessa starter gjordes i klubbens regi.

BPH

Under året har fem hundar genomfört BPH, samtliga med skott. Glädjande nog (men absolut inte oväntat) så har ingen av dem uppvisat skotträdsa.

I det förslag till omarbetning av RAS-dokumentet som kommer att redovisas vid årsmötet 2024 finns BPH med som en egen punkt, detta enligt önskemål från det möte om RAS som hölls vid klubbträffen 2023.

EXTERIÖR

Fyrtio utställningsstarter gjordes av rasen under 2023. Av dessa var 25 stycken vid internationella utställningar och 15 vid nationella. Lika många starter gjordes av båda könen (20+20). Övervägande antalet starter gjordes - av naturliga skäl - av svenskägda hundar (30 stycken). Åtta starter gjordes av danskägda- och två av norskägda hundar.

Klubben avhöll också en inofficiell club show vid träffen i Gammelkroppa. Här bedömdes 15

individer plus en avels- och en uppfödargrupp.

Den exteriöra kvaliteten på de svenska hundarna kan jämföras med den i rasens hemland, Danmark.

Sammanställt av GDH-klubbens avelsråd, e.u